

(518) “ चि भाषार्थः ” (X-तुरादि:-1795. सक. सेह.उम.)

आस्वदीयः । [अ]

^१चापकः-पिका, चिचापयिषकः-षिका, चापयिता-त्री, चिचापयिषिता-त्री ;
चापयन्-न्ती, चिचापयिषन्-न्ती, चापयिष्यन्-न्ती-ती ;
चिचापयिषिष्यन्-न्ती-ती, चापयमानः, चिचापयिषमाणः, चापयिष्यमाणः ;
चिचापयिषिष्यमाणः, ^२विचाप्-विचापौ-विचापः ; —
चापितम्-तः, चिचापयिषितः-तवान्, चापः, चिचापयिषुः, चापयितव्यम् ;
चिचापयिषितव्यम्, चापनीयम्, चिचापयिषणीयम् ; चाप्यम्,
चिचापयिष्यम्, ईषचापः-दुश्चापः-सुचापः ;
चाप्यमानः, चिचापयिष्यमानः ; चापः, चिचापयिषः ;
चापयितुम्, चिचापयितुम् ; चापना, चिचापयिषा ;
चापनम्, चिचापयिषणम् ; चापयित्वा, चिचापयिषित्वा ;
प्रचाप्य, प्रचिचापयिष्य ; चापम् २, } चिचापयिषम् २ ; }
चापयित्वा २, } चिचापयिषित्वा २. }

(519) “ चिज् चयने ” (V-स्वादि:-1251. सक. अनि. उम.)

चायकः-यिका, ^२चापकः-पिका-चायका-यिका, चिकीषकः-चिचीषकः-षिका,
चेचीयक^४:-यिका ;

[अ] सिद्धान्तकौमुद्यां ‘जि चि’ इति तुरादौ भाषार्थकेषु पठितम् । तदत्तु सारेणात्र
रूपाणि प्रदर्शितानि । माधवधातुवृत्तौ त्रु ‘जुचि’ इति पठित्वा
‘जुञ्चयति-जुञ्चति’ इति रूपद्रव्यं प्रदर्शितम् ।

1. ‘चिस्फुरोणौ’ (6-1-54) इत्यात्वे, ‘अर्तिहीब्लीरीकनूयीक्ष्याच्यातां पुग्णौ’
(7-3-36) इति पुगागमे रूपम् । एवं यन्ते सर्वत्र हैयम् ।
2. ‘चिस्फुरोणौ’ (6-1-54) इत्यात्वं जौ वा भवति । आत्वपक्षे, ‘अर्तिही—’
(7-3-36) इत्यादिना पुगागमे ‘जेरनिटि’ (6-4-51) इति णिलोपे रूपम् ।
पुगभावपक्षे, इद्दौ, आयादेशे च चायकः इति रूपम् । एवं यन्ते सर्वत्र
रूपद्रव्यं हैयम् ।
3. ‘विभाषा चेः’ (7-3-58) इति सनि अभ्यासात् परस्य कुखम् । कुत्वस्य
द्वैकल्पिकत्वात् पक्षे चिचीषकः इति रूपम् । एवं सन्नन्ते सर्वत्र रूपद्रव्यं
बोध्यम् ।
4. यदि परतः, ‘अकृत्वावधातुकयोः—’ (7-4-25) इति दीर्घः । एवं यदन्ते
सर्वत्र हैयम् ।